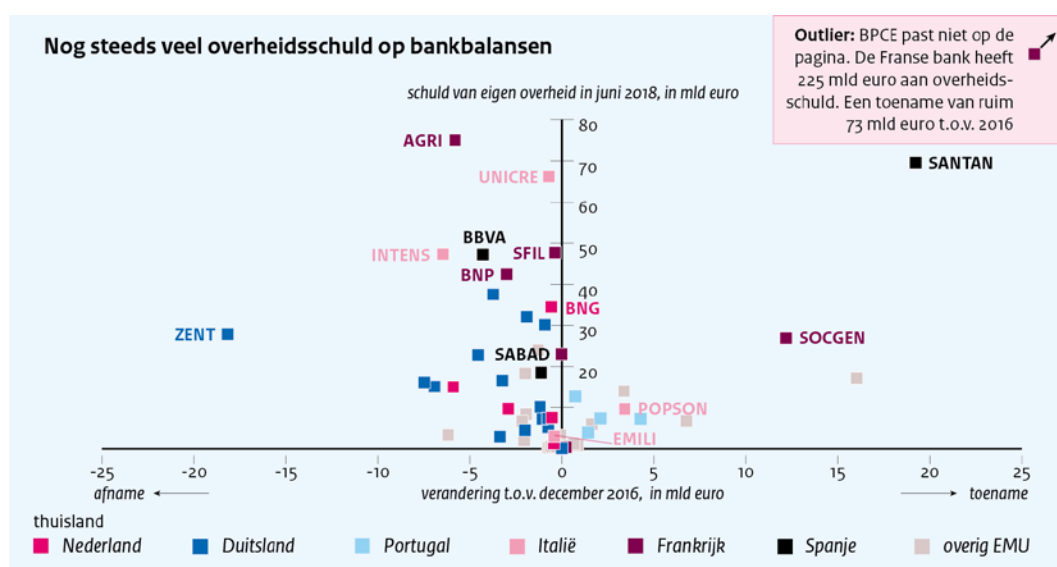

Bankiers van de overheid

De verwevenheid tussen banken en overheden is nog steeds groot in Europa (a). Europese banken houden relatief veel schuld van hun eigen overheid aan, wat ze gevoelig maakt voor problemen van de overheid. Deze verwevenheid is een risico voor de financiële stabiliteit van de EMU. Sommige lidstaten vinden het belangrijk dat er risicoreductie is, voordat de risicodeling in de EMU kan worden uitgebreid. Met behulp van data van stresstests (b) kunnen we zien of de verwevenheid sinds december 2016 is afgenomen. Dit kan als commerciële banken hun blootstelling aan overheden hebben afgebouwd.

Op de verticale as van de figuur staat hoeveel schuldtitels van de eigen overheid elke bank heeft in juni 2018. De horizontale as laat zien of banken schuldtitels hebben bijgekocht (rechts in de figuur) of verkocht (links) sinds 2016. De grootste Italiaanse bank (Unicredit) heeft zijn portefeuille nauwelijks gewijzigd sinds 2016. De grootste Spaanse bank, Santander, heeft sinds 2016 voor 20 mld euro Spaanse obligaties bijgekocht of leningen verstrekt. In Frankrijk heeft BPCE zelfs voor meer dan 70 mld euro aan Franse schuldtitels bijgekocht sinds 2016 en bezit nu meer dan 220 mld euro aan Franse staatsschuld. De Duitse banken hebben hun blootstelling aan hun eigen overheid afgebouwd. De Nederlandse blootstelling is beperkt (BNG heeft een bijzondere rol als financier van de publieke sector). De conclusie is dat er nog steeds banken zijn met grote hoeveelheden schuldtitels van de eigen overheid. Dit geldt vooral voor grote Italiaanse, Spaanse en Franse banken. In sommige gevallen is de blootstelling zelfs verder toegenomen.

Strengere regels voor het aanhouden van schuldtitels van de overheid door banken kunnen de verwevenheid tussen banken en overheden verminderen. Het invoeren van een limiet aan de schuldtitels van de eigen overheid op de bankbalans zou een effectieve maatregel zijn. Wel zou dit een aanzienlijke transitie vereisen met bijbehorende risico's, zie de Risicorapportage Financiële markten 2018 (a).

(a) CPB, 2018, Risicorapportage Financiële Markten 2018, h. 4 ([link](#)).

(b) European Banking Authority, 2018, 2018 EU-wide transparency exercise results, en eerdere jaren ([link](#)).